

LEMPI
KUORO

UUSI SOINTU

LEMPIKUORON ENSIKONSERTTI VERKOSSA

JOHTAA JULIA LAINEMA

10.12.2020

OHJELMA

Cyrellus Kreek <i>(1889–1962)</i>	Taaveti laul nr. 141 1923
Carlo Gesualdo <i>(1566–1613)</i>	O vos omnes 1603
Juhani Komulainen <i>(1953–)</i>	Le Panneau – The Panel (Fantaisies Décoratives I) 1996
Lotta Wennäkoski <i>(1970–)</i>	Uusi sointu 1996
Olivier Messiaen <i>(1908–1992)</i>	O sacrum convivium 1937
Benjamin Britten <i>(1913–1976)</i>	Advance Democracy 1938
Caroline Shaw <i>(1982–)</i>	Her Beacon-Hand Beckons (To the Hands III) 2016
Einojuhani Rautavaara <i>(1928–2016)</i>	Lähtö 1975
Jean Sibelius <i>(1865–1957)</i>	Oi Lempi, sun valtas ääretön on 1897
Toivo Kuula <i>(1883–1918)</i>	Auringon noustessa 1910

TERVETULOA kuuntelemaan Lempikuoron *Uusi sointu* -ensikonserttia! Konsertin kappaleet on valikoitu teemalla ”musiikkia, joka soi sielussa ja koskettaa sisimpää”. Teokset ovat kuorolle tärkeitä kappaleita, sellaisia, joiden laulamisesta kuoro nauttii ja jotka ovat sen johtajalle merkityksellisiä. Mukana on teoksia, joiden aiheet puhuttelevat ajankohtaisuudellaan ja joiden luomat mielikuvat ja sointimaailmat antavat ajatuksen lentää korkeuksiin.

Konsertin ensimmäisen kappaleen johtaa kuoroa sen perustamisvuonna pääasiallisesti johtanut ja nykyään varajohtajana toimiva **Lauri Marjamäki**. Cyrillus Kreekin *Taaveti laul nr. 141* on vangitseva teos. Teksti ja sävelkieli yhdistyvät koskettavaksi kokonaisuudeksi, joka vetoaa kuulijaan kauniilla ja puhuttelevalla tunnelmallaan.

Carlo Gesualdon *O vos omnes* tihkuu kivuntäyteistä surua. Sävellyksen pohjana oleva hengellinen teksti taipuu tässä henkilökohtaiseksi tunteenpurkaukseksi: ”Onko toista minun suruni kaltaista surua?”

Kappaleen erityislaatuiset harmoniamuutokset ja kromatiikan omaperäinen käyttö ovat Gesualdolle ominaista sävelkieltä. Suru soi dissonansseissa niin, että sitä voi melkein käsin koskettaa. Toisesta laista sävelmaalailua tarjoaa Juhani Komulaisen Oscar Wilden tekstiin säveltämä *Le Panneau*, joka on ensimmäinen osa kahden teoksen *Fantaisies Décoratives* -kokonaisuutta. Teoksen teksti on täynnä herkullisia värejä, jadenvihreästä korpimustaan. Punaiset ja valkeat lehdet putoavat ja lepattavat, ja aurinko kiemurtelee kullanvärisenä kuin lohikäärme. Musiikki maalaa kielikuvat ja värit taitavasti esiin. Tunnelma on salaperäinen ja arvoituksellinen, raja todellisuuden ja mielikuvi- tusmaailman välissä häilyy.

Lotta Wennäkosken *Uusi sointu* on herkkä kuvaus rakkaudesta. Wennäkoski on vanginnut epäröivän rakkauden tenhoavasti hyödyntämällä lauluäänän lisäksi kuiskausta ja puhetta. Kaarlo Sarkian teksti on koskettavaa ja kielikuvat omaperäisiä. Kappaleen päättävä lause ”sinusta uuden laulun luon, sinussa eloon toinnun” on yksinkertaisuudessaan

pakahduttava. Olivier Messiaenin *O sacrum convivium* on puolestaan tunnelmaltaan yhtäaikaisesti haltioitunut ja mystinen. Teos syleilee korvia lämpimän pehmeillä harmonioillaan.

Musiikki ei ole irrallaan ympäröivästä maailmasta. Moni säveltäjä on halunnut käsitellä teostensa kautta ajankohtaisia aiheita. Kanta-aottavampia ja yhteiskunnallisempia teemoja konsertissa tarjoavat Benjamin Brittenin *Advance Democracy* ja Caroline Shaw'n *Her Beacon-Hand Beckons*. Vuonna 1938 sävelletty *Advance Democracy* syntyi, kun Britteniltä tilattiin sävellys, joka toimisi demokratiaa edistävänä propagandakappaleena. Demokratian puolustaminen ei ole loppuun käsitelty aihe tänäkään päivänä, minkä on voinut huomata eri puolilla maailmaa esimerkiksi vaalitulaisuuksia seuratessa. Shaw'n teos on osa kuusiosaista *To the Hands* -sarjaa, jonka The Crossing -kuoro tilasi pariksi Dietrich Buxtehuden *Ad manus* -kappaleelle, Buxtehuden 1600-luvun mestariteoksesta *Membra Jesu nostri*. Shaw'n teos käsittelee ihmisten välistä kommunikaatiota ja konflikteja, pako-

laistilannetta ja vastuutamme kansainvälisissä ja paikallisissa kriiseissä. Konsertissa kuultavan osan teksti sisältää otteita Emma Lazaruksen *The New Colossus* -runosta, joka on kaiverrettu Vapaudenpatsaan jalustaan. Käsi ojentuu tarjoamaan turvaa ja lohtua heille, jotka etsivät turvapaikkaa. Brittenin ja Shaw'n teosten jälkeen kuultava Einojuhani Rautavaaran *Lähtö* johdattaa meidät tasaisen väijäämättömällä kavionkopseellaan kohti vapautta, joka siintää taivaanrannassa.

Jean Sibeliuksen promootiokantaatin seitsemäs osa sopii Lempikuorolle kuin nenä päähän. ”Oi Lempi, sun valtas ääretön on”, teksti julistaa ja johdattaa kuulijan onnellisten hetkien ja nuoruuden huumaan. Konsertin päättää Toivo Kuulan rakastettu *Auringon noustessa*. Kaupungin kattojen yllä kohoaa aurinko, uuden alku, uusi sointu. Lempikuoron tarina on alkanut!

Julia Lainema

Lempikuoron taiteellinen johtaja



LEMPIKUORO

Lempikuoro on kokeneiden laulajien syksyllä 2019 perustama helsinkiläinen sekakuoro, jota yhdistää rakkaus kuoromusiikkiin ja yhdessä tekemisen riemu. 30-henkisen kuoron ohjelmisto rakentuu laaja-alaisesti klassisesta kuoromusiikista renessanssista nykypäivään ja poikkeaa mieluusti myös kokeellisen puolella. Lempikuoro valitsi keväällä 2020 ensimmäiseksi taiteelliseksi johtajakseen Julia Laineman. Lempikuoro harjoittelee torstai-iltoisin Ruskeasuolla.

www.lempikuoro.fi



JULIA LAINEMA

Kuoronjohtaja ja musiikkipedagogi Julia Lainema opiskelee parhaillaan toista maisterintutkintoaan kuoronjohdon koulutusohjelmassa Sibelius-Akatemiassa professori Nils Schweckendiekin johdolla. Vuonna 2016 hän valmistui Sibelius-Akatemiasta musiikkikasvatuksen maisteriksi. Lempikuoron lisäksi Lainema toimii Pohjalaisten Osakuntien Laulajien ja Sibbo Vokalensemblen johtajana. Omien kuorojensa lisäksi Lainema on toteuttanut projekteja ja konsertteja myös muiden kuorojen, kuten keväällä 2020 Turun Yliopiston kuoron kanssa. Hän on organisoinut erilaisia kuoromusiikin tapahtumia, kuten kevään 2019 pienoistivaalin ”Varaslähtö Tampereen Säveleen”.

www.julialainema.com

KREEK: TAAVETI LAUL NR. 141

Issand, ma hüüan Su poole,
kuule mind, oh Issand!
Kuule mu palve häält,
kui ma su poole hüüan.
Olgu mu palve kui suitsetamise rohi
Su palge ees, mu kätte ülestõstmine
kui õhtune ohver.
Kuule sa mind!

Vanha testamentti: psalmi 141

*Herra, minä huudan sinua,
kuule rukoukseni ääni,
kun minä sinua huudan.
Minun rukoukseni olkoon suitsutusuhri
sinun kasvojesi edessä,
minun käteni kohottaminen olkoon ehtoouhri.
Kuullos minua!*

*vapaasti 1933/1938 raamatunkäännöksen mukaan
Lauri Marjamäki*



GESUALDO: O VOS OMNES

O vos omnes, qui transitis per viam,
attendite et videte si est dolor
sicut dolor meus.

Vanha testamentti: Jeremiaan ensimmäinen valitusvirsi

*Oi te kaikki ohikulijat,
katsokaa ja nähkää, onko kipua,
minun kipuni vertaista?*

*vapaasti 1933/1938 raamatunkäännöksen mukaan
Lauri Marjamäki*



KOMULAINEN: LE PANNEAU – THE PANEL

Under the rose-tree's dancing shade
There stands a little ivory girl,
Pulling the leaves of pink and pearl
With pale green nails of polished jade.

The red leaves fall upon the mould,
The white leaves flutter, one by one,
Down to a blue bowl where the sun,
Like a great dragon, writhes in gold.

The white leaves float upon the air,
The red leaves flutter idly down,
Some fall upon her yellow gown,
And some upon her raven hair.

She takes an amber lute and sings,
And as she sings a silver crane
Begins his scarlet neck to strain,
And flap his burnished metal wings.

*Alla ruusupuun tanssivan varjon
seisoo pieni norsunluinen tyttö
nyppien vaaleanpunaisia ja helmiäisiä lehtiä
kiillotetuin jadenvihrein kynsin.*

*Punaiset lehdet putoavat multaan,
valkeat lehdet lepattavat yksitellen
siniseen maljaan, jossa aurinko
kuin lohikäärme kiemurtelee kullassaan.*

*Valkeat lehdet leijuvat ilmassa,
punaiset lehdet varisevat laiskasti,
jotkut tytön keltaiselle mekelle,
toiset hänen korpinmustille hiuksilleen.*

*Hän ottaa merenpihkaisen luutun ja laulaa,
ja hänen laulaessaan alkaa hopeinen kurki
ojennella kirkkaanpunaista kaulaansa
ja räpytellä kiillotettuja metallisiipiään.*

She takes a lute of amber bright,
And from the thicket where he lies
Her lover, with his almond eyes,
Watches her movements in delight.

And now she gives a cry of fear,
And tiny tears begin to start:
A thorn has wounded with its dart
The pink-veined sea-shell of her ear.

And now she laughs a merry note:
There has fallen a petal of the rose
Just where the yellow satin shows
The blue-veined flower of her throat.

With pale green nails of polished jade,
Pulling the leaves of pink and pearl,
There stands a little ivory girl
Under the rose-tree's dancing shade.

Oscar Wilde

*Hän ottaa kirkkaan merenpihkaisen luutun,
ja pensaastaan
hänen mantelisilmäinen rakkaansa
katselee hänen liikkeitään ihastuneena.*

*Ja nyt hän huudahtaa kauhusta,
ja pienet kyynelet kihoavat silmiin:
ruusunpiikki on haavoittanut
hänen punasuonista simpukakorvaansa.*

*Ja nyt hän nauraa ilosävelin:
ruusunlehti on pudonnut
juuri siihen, missä keltainen satiini paljastaa
hänen sinisuonisen kaulansa.*

*Kiillotetuin jadenvihrein kynsin,
nyppiin vaaleanpunaisia ja helmiäisiä lehtiä
seisoo pieni norsunluinen tyttö
alla ruusupuun tanssivan varjon.*

Jaakko Mäntyjärvi

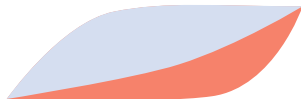


WENNÄKOSKI: UUSI SOINTU

Mihinkä, armas, kuljenkaan,
sun kuvas kulkee myötä.
Sen seurakseni päivin saan,
se luonani on yötä.
Sa aamun sineen liverrys
oot kiurun, pimenevään
taas iltaan tähden välkähdys
ja talveen sade kevään.

Saa lehteen sydämeni puu,
sen kukat aukee kesään,
kun oksille sen laskeuu
sun silmäis linnut pesään.
Valoisan kuulee sävelvuon
nyt sielu, onnen soinnun.
Sinusta uuden laulun luon,
sinussa eloon toinnun.

Kaarlo Sarkia



MESSIAEN: O SACRUM CONVIVIUM

O sacrum convivium!
in quo Christus sumitur:
recolitur memoria passionis eius:
mens impletur gratia.
Sacrum, sacrum, sacrum.

O sacrum convivium!
in quo Christus sumitur:
mens impletur gratia
et futurae gloriae nobis pignus datur.
Alleluia.

O sacrum, sacrum convivium!

keskiaikainen antifoni

*Oi pyhä ehtoollinen!
Missä Kristus nautitaan
ja hänen kärsimyksensä muistoa vaalitaan,
siellä mielen täyttää armo ja kiitos.
Oi pyhä, pyhä, pyhä.*

*Oi pyhä ehtoollinen!
Missä Kristus nautitaan,
siellä mielen täyttää armo ja kiitos,
ja saamme takeen tulevasta kirkkaudesta.
Halleluja!*

Oi pyhä, pyhä ehtoollinen!

Lauri Marjamäki

BRITTEN: ADVANCE DEMOCRACY

Across the darkened city
The frosty searchlights creep
Alert for the first marauder
To steal upon our sleep.

We see the sudden headlines
Float on the muttering tide,
We hear them warn and threaten
And wonder what they hide.

There are whispers across tables,
Talks in a shutter'd room.
The price on which they bargain
Will be a people's doom.

There's a roar of war in the factories
And idle hands on the street,
And Europe held in nightmare
By the thud of marching feet.

Now sinks the sun of surety,
The shadows growing tall

*Hämärtyneen kaupungin halki
huurteiset valokeilat hiipivät
varoittaakseen ensimmäisestä kelmistä
joka ryöstelee uinuessamme.*

*Huomaamme yhtäkkiset uutisotsikot,
jotka kelluvat kohisevien vuorovesien päällä.
Kuulemme niiden varoitukset ja uhkailut
ja ihmettelemme mitä ne piilottelevat.*

*Kuiskaukset pöytien yli,
puheet suljetuissa huoneissa.
Hinta josta he tinkivät
kääntyy ihmisten tuomioksi.*

*Tehtaissa karjutaan sotahuutoa
ja kaduilla notkuvat joutilaat kädet,
ja Eurooppaa pidellään painajaisessa
marssivien tömähdysten tahdissa.*

*Nyt laskee varmuuden aurinko,
varjot kasvavat pituuttaan,*

Of the big bosses plotting
Their biggest coup of all.

Is there no strength to save us?
No power we can trust,
Before our lives and liberties
Are powder'd into dust.

Time to arise Democracy
Time to rise up and cry
That what our fathers fought for
We'll not allow to die.

Time to decide.
Time to resolve divisions,
Time to renew our pride,
Time to burst our house of glass.

Rise as a single being
In one resolve arrayed:
Life shall be for the people
That's by the people made.

Randall Swingler

*kun suuret pomot juonivat
suurinta vallankaappaustaan.*

*Eikö pelastavaa voimaa löydy?
Ei valtaa johon luottaa,
ennen kuin elämämme ja vapautemme
jauhetaan pölyksi.*

*On aika uskoa demokratiaan,
on aika nousta ja parahtaa,
ettei sitä minkä puolesta isämme taistelivat
voi antaa kuihtua ja kuolla.*

*On aika tehdä päätöksiä.
On aika selvittää erimielisyydet,
on aika uudistaa ylpeytemme,
on aika murskata lasitalo.*

*Nouskaa yhdessä,
yhtenäisenä joukkona.
Sillä ihmisille kuuluu elämä,
joka on ihmisten itsensä tekemä.*

Elissa Shaw

SHAW: HER BEACON-HAND BECKONS

Her beacon-hand beckons: give
give to me
those yearning to breathe free
tempest-tossed they cannot see what lies beyond
the olive tree
whose branch was lost amid the pleas
for mercy, mercy
give
give to me
your tired fighters fleeing flying from the
from the
from
i will be your refuge
i will be your refuge
i will be
i will be
we will be
we will be your refuge

*Caroline Shaw vapaasti Vapaudenpatsaaseen kaiverretun
Emma Lazaruksen sonetin "The New Colossus" mukaan*

*Soihtu kädessään hän viittoo: tuokaa
tuokaa luokseni ne
jotka halajavat hengittää vapaasti
myrskyn runtelemina he eivät saata nähdä
oliivipuun tuolle puolen
mistä katkesi oksa niin monen anellessa
arinoa, arinoa
tuokaa
tuokaa luokseni
väsyneet päätä pahkaa pakenevat
lähtijät
lähtijät
olen turvapaikkanne
olen turvapaikkanne
olen
olen
olemme
olemme turvapaikkanne*

Lauri Marjamäki

RAUTAVAARA: LÄHTÖ

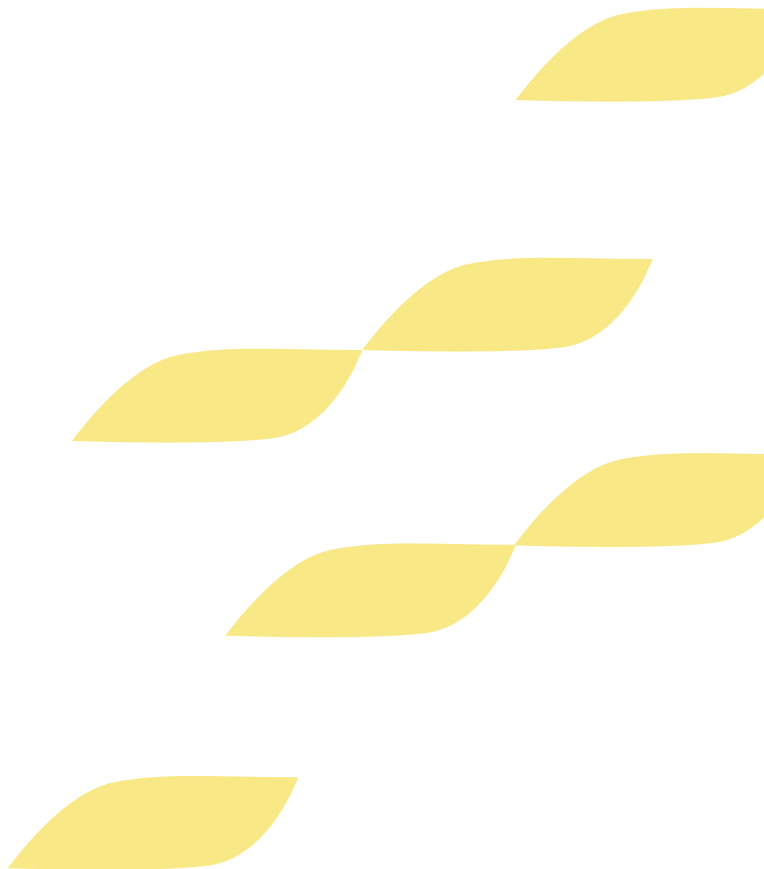
Jonakin aamuna, jonakin kevätaamuna
auringon kohotessa taivaalle
nousen ratsuni selkään.
Ruumiini nukkuu,
henkeni ei kuule askeleitani
eikä hevoseni kavioitten riemuitsevaa töminää.

Ratsun selkään nousee ahdistettu,
piinattu, tuhat kertaa rangaistu,
mutta murtumaton,
ikuisesti elävä.

Minä yksin tunnen tämän aamun salaisuuden.
Minun kutsuani yksin hevoseni tottelee.
Minä yksin näen lunastuksen tien.

Siis ylpeään juoksuun, uskoni kultainen ratsu.
Vain hetken kumisevat kaviot kattojen yllä.
Olen jo kaukana, vapautettu.

Toivo Pekkanen



SIBELIUS: OI LEMPI, SUN VALTAS ÄÄRETÖN ON

Oi Lempi, sun valtas ääretön on
Sa Luojan lepposa lapsi!
Kun mieli on seijas ja saastumaton
Ja viel' ei harmennut hapsi,
Sä syttyös syömmehen meidänkin
Ja auvoa rintahan anna
Ja meidät onnelan saarosihin
Sinä siivin silkkisin kanna!

Tuolla väikkyy koivujen alla
Rannalla aaltojen suutelemalla,
Syntysuojani tuo kultainen.
Siellä aukes' silmäni ensin
Sieltä poies maailmaan lensin,
Salliessa siipien.
Oi, mi lempi on leppoisempi,
Kuin emon armahan altis lempi
Lämminnä kestävi lempi moinen.
Liehuvi, räiskyvi lempi toinen,
Usein seuraapi pettymys.

Oi Lempi, sun valtas ääretön on
Sa Luojan lempeän lapsi!
Kun mieli on seijas ja saastumaton
Ja viel' ei harmennut hapsi,
Sä syttyös syömmehen meidänkin
Ja auvoa rintahan anna
Ja meidät onnelan saarosihin
Sinä siivin silkkisin kanna!

A. V. Koskimies



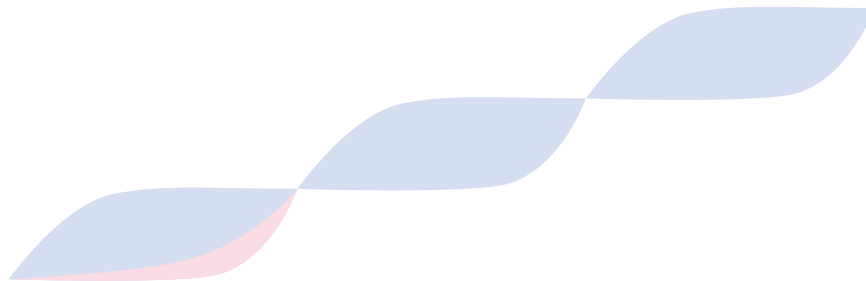
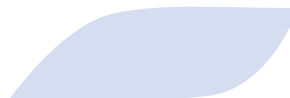
KUULA: AURINGON NOUSTESSA

Nää, oi mun sieluni, auringon korkea nousu
ylitse kivisen kaupungin kattojen, katuin,
ylitse vuossatain valheen ja tuntien tuskan,
koittava kirkkaus!

Nää, oi mun sieluni, katoovan elämän autuus!
Niin kuin ääretön temppeli on se sun eessä,
alla sen holvien on ikiaikojen äänetön hartaus
mestarin hengen.

Nää, oi mun sieluni, yössäkin korkehin kirkkaus,
tuskassa tummien hetkien rauha ja riemu,
vuossatain valheessa, elämän valheessa valkein,
ijäisin totuus!

V. A. Koskenniemi



LEOPI KUORO

SOPRAANOT

Kaisu Havukumpu
Aino Heiskanen
Lotta Hyvärinen
Inka Laisi
Salla Miettunen
Milka Pajukallio
Roosa Pohjalainen
Anna Pulliainen
Saara Yli-Savola

TENORIT

Pyry Kantonen
Jouko Kelomäki
Lauri Lehmusoja
Jukka Parkas
Eero Sipilä

ALTOT

Xiaoyu Chen
Anni Jaalas
Eija-Mari Karjalainen
Ella Kähärä
Ava Lainema
Tuike Lehko
Aida Räihälä
Teresa Sadik-Ogli
Elissa Shaw

BASSOT

Max Lainema
Lauri Marjamäki
Leo Niemi
Paavo Rinkkala
Antti Suomalainen
Aleksi Tiira
Otto Veltheim

TEKIJÄT

Ohjaus ja leikkaus:
Pyry Kantonen
Äänitys:
Antti Suomalainen
Valot:
Atte Kantonen
Emil Shaw
Kuvaus:
Heidi Kouvo
Max Rantil

Konserttityöryhmä:
Leo Niemi
Jukka Parkas
Paavo Rinkkala
Teresa Sadik-Ogli
Elissa Shaw

KÄSIOHJELMA

Toimitus:
Roosa Pohjalainen
Ulkoasu ja taitto:
Xiaoyu Chen
Valokuva kuorosta:
Pyry Kantonen
Valokuva Juliasta:
Vuokko Salo

KIITOKSET

Anthony Shaw
Tatu Engeström
Töölön seurakunta
Vapaan taiteen tila

*Nauhoitettu Helsingissä
Vapaan taiteen tilassa
Lempinpäivänä 2020*

K O E

L A U L U T

LEMMI

KUOROON

TENOREILLE JA BASSOILLE
TAMMIKUUSSA 2021

The background is a dark charcoal grey. Scattered across the page are several stylized leaf shapes. Some are solid blue, some are blue with a light pink underside, and some are solid orange. They are arranged in a way that suggests a gentle breeze or falling leaves.

**LEMPIKUORO TOIVOTTA
RAUHALLISTA JA LÄMMÖNTÄYTEISTÄ JOULUNAIKAA!**